

CTP

I n f o r m a c e

o průběhu a předběžných důsledcích
povodňové situace v ČSR ve dnech 30. 12. 1986 až 5. 1. 1987

Předkládá:

Ing. František K a l i n a
ministr lesního a vodního hospodářství ČSR

6. 1. 1987

Informace o průběhu a předběžných důsledcích
povodňové situace v ČSR ve dnech 30. 12. 1986 - 5. 1. 1987

Meteorologická situace v období od 29. 12. 1986 do 1. 1. 1987 byla ovlivněna přechodem frontálních systémů v západním až v severozápadním proudění s vydatnými srážkami. Příliv teplého a vlhkého oceánského vzduchu způsobil výrazné oteplení i ve vyšších polohách. Průměrné denní teploty byly 4 až 9⁰C nad dlouhodobým normálem. V pátek 2. ledna začal nad naše území pronikat studený vzduch a do večera přešly dešťové srážky ve sněžení na celém území, ochlazení bylo rychlé a výrazné, do rána 3. ledna o 15⁰ C místy i více ⁰C.

Srážky v týdnu od 29. 12. 1986 do 4. 1. 1987 několikanásobně překročily dlouhodobý normál. Nejvíce srážek spadlo ve Východočeském (63 mm) a Severočeském kraji (52 mm). Na návětrných svazích pohoří např. Jizerských hor, Krkonoš, Orlických hor a Slavkovského lesa byly srážky ještě orograficky zesíleny. Současně odtála veškerá sněhová pokrývka v nížinách a ve středních polohách.

Hydrologická situace byla poznamenána všeobecným vzestupem průtoků na tocích, který nastal 30. 12. 1987. Nejvyšší stavy byly dosaženy v povodí horního Labe a na přítocích Orlice, Cidlině, Jizeře, Ploučnici, dále na Ohři a jejích přítocích v Západočeském kraji, na Berounce a jejích přítocích, na Moravě pak na horním úseku řeky Moravy a na Dyji. Hydrologicky se jednalo o povodně do úrovně 5-letých vod. Menší toky kulminovaly již 31. 12. 1986, další pak ve dnech 1. - 3. ledna. Dolní Labe kulminovalo 4. ledna odpoledne (v Ústí n. L. při průtoku 1750 m³/s, tj. 2-leté voda). Přehled kulminačních průtoků je uveden v příloze.

3. stupně povodňové aktivity - ohrožení - byly dosaženy na Labi od Hradce Králové po státní hranici, Orlici, Tiché

Orlici, Cidlině, Svitávce, Bílině při ústí do Labe, Ohři v celé délce, Teplé v Karlových Varech a na Radbuze. Na Moravě pak na tocích Morava po Olomouc, Svratka, Moravská Dyje a Dyje pod Novými Mlýny.

Ministerstvo lesního a vodního hospodářství ČSR aktivizovalo dne 30. 12. 1986 povodňovou službu u všech podniků povodí ČSR. Následně byly aktivizovány v ohrožených oblastech povodňové komise národních výborů a řídily provádění potřebných zabezpečovacích a záchranných prací. Opatření podle povodňových plánů byla zajišťována také v průběhu všech svátečních dnů mezi 31. prosincem až 2. lednem.

V důsledku povodně došlo k rozlivům podél toků se stavem 3. stupně povodňové aktivity, zatopení přilehlých zemědělských pozemků, obytných objektů a rekreačních chat. Byly uzavřeny některé komunikace podél toků.

Na okrese Česká Lípa bylo zatopeno cca 1200 ha pozemků, 117 objektů v Zákupích a v České Lípě. Byly evakuovány a zatopeny objekty podniků Retex a Velkovýkrma v Zákupích, Mikov a Akuma v České Lípě.

Na horní Ohři bylo zatopeno asi 30 chat a rodinných domků, poškozena lávka v Radošově. Na dolní Ohři bylo v okresech Louny a Litoměřice zatopeno cca 4200 ha pozemků, z toho část chmelnice, větší množství chat. Byly uzavřeny silnice Počedělice-Obora a Budyně-Břežany. Je poškozen provizorní most v Břežanech.

Na Labi byly vytopeny sklepní prostory několika obytných objektů v Hradci Králové a v Pardubicích, sklad Potravin v Pardubicích, sklad Ospap v Ústí n. Labem. Byla uzavřena silnice podél Labe Ústí n. L.-Děčín a místní komunikace na Počeděbradsku a Nymbursku. Ve Smidarech na Cidlině byly zatopeny objekty závodu Triola. V povodí Orlice došlo k zatopení skladů v Týništi nad Orlicí a strojovny Závodů A. Zápotockého a sklepních prostorů rodinných domků. Vzestup hladiny o 3,5 m způsobil ohrožení chatových oblastí mezi Třebechovicemi a Hradcem Králové.

Na řece Moravě byly místní rozlivy, zatopeny lesy, louky a některé místní komunikace. Nejhorší situace byla na Olomoucku a v prostoru Litovle, kde musela být přestěhována řada zařízení a hmot např. v Tesle-Litovel, dřevařských závodech, Agrochemickém podniku a Farmakon.

V důsledku vysokých vodních stavů byla od 30. 12. 1986 zastavena plavba na Labi na úseku Chvaletice-Mělník, od 1. 1. 1987 na dolním Labi a od 3. 1. 1987 na Vltavě. Na Vltavě je plavba obnovena od 5. ledna, obnovení přepravy uhlí po Labi do Chvaletic bude možné od 6. ledna 1987. Lze předpokládat, že povodeň způsobila zanešení plavební dráhy a plavebních kanálů splaveninami.

Zjištění povodňových škod bude předmětem podrobného šetření po opadnutí vod.

Zásobování pitnou vodou ve všech krajích ČSR i v hlavním městě Praze se blíží normálnímu stavu a v podstatě je plynulé. Technické problémy vznikající v uplynulém týdnu v důsledku vyšších stavů na vodních tocích byly řešeny

- ve Středočeském kraji v obci Březnice (zatopení prameniště);
- v Jihočeském kraji ve Strakonících, v Písku a ve skupinovém vodovodu Veselí-Soběslav-Tábor-Milevsko (ohrožení jímacích objektů povodňovým materiálem);
- v Severočeském kraji na Lounsku (zatopení úpravny vody);
- v Západočeském kraji v Domažlicích a Kraslicích (ohrožení úpraven vody Zubřina a Stříbrná);
- v Severomoravském kraji v Bruntále, Rýmařově, Břidličné a Frýdku-Místku (omezením kapacity úpraven vody a vodních zdrojů pro výrazné znečištění vod splachy ze zemědělské půdy).

Zásobování pitnou vodou je ovlivněno zhoršením jakosti vody zejména u odběrů povrchových vod a někde déle trvajícím haváriemi čistoty, např. u podzemních vod prameniště v Kolíně n. Labem, v nádrži Jordán pro Tábor, v prameništi Troubky pro Přerov a v úpravně povrchové vody z řeky Otavy pro Strakonice způsobené vypouštěním škrobárenských odpadů v Horažďovicích.

Předpokládaný vývoj počasí ovlivní i nadále pokles průtoků zejména na dolních úsecích hlavních vodních toků. V současné době frontální systém přináší přechodné zmírnění mrazů. Koncem týdne se očekává nové ochlazení, v místech s vyjasněním k ránu až - 15⁰C.

Přehled význačnějších kulminačních průtoků na tocích v ČSR

Tok	Stanice	Datum	Vodní stav	Průtok	n-letost	stupeň I
Labe	Přelouč	3.1.	426	555	5	3
	Brandýs n.L.	3.1.	440	692	2	2
	Mělník	4.1.	510	1300	1,5	2
	Ústí n. 1.	4.1.	660	1745	2	3
Orlice	Týniště	1.1.	388	276	5	3
Tichá Orlice	Malá Čermná	1.1.	290	85	5	3
Cidlina	Sány	3.1.	250	120	5	3
Jizera	Bakov	1.1.	382	183	1	2
Ohře	Cheb	3.1.	250	68	1	3
	Karlovy Vary	1.1.	284	289	5	3
	Louny	3.1.	549	280	2	3
Teplá	Březová	1.1.	111	49	5	2
	Karlovy Vary	2.1.	195	55	5	2
Radbuza	Staňkov	31.12.	260	75	4	3
Úhlava	Klatovy	30.12.	255	33	2	3
Berounka	Plzeň	3.1.	351	155	1	2
	Beroun	3.1.	291	240	1	1
Vltava	Praha	3.1.	187	528	0,5	1
Morava	Moravičany	2.1.	281	185	5	3
	Olomouc	3.1.	420	235	2	3
	Strážnice	2.1.	540	350	0,5	2
Dyje	Dolní Věstonice	4.1.	-	210	1	3
Odra	Bohumín	3.1.	185	122	-	-